

БЕКІТІЛГЕН
Колледж басшысының
бұйрығымен
2025 жылдың "5" қаңтары
№ 5

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт
«Ақмола облысының білім басқармасы жанындағы көпсалалы
инновациялық колледжі» мемлекеттік коммуналдық қазыналық
кәсіпорны

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт 10-баптың 2-тармағына сәйкес әзірленді «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасының Заңы», Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу бойынша әдістемелік ұсыныстар бекітілді Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігімен және қоғамдық қатынастардың жекелеген салаларындағы сыбайлас жемқорлық әрекеттері.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт «Ақмола облысының білім басқармасы жанындағы көпсалалы инновациялық колледжі» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорны қызметкерлерінің іс-әрекеттері мен шешімдерін айқындайды «Ақмола облысының білім басқармасы жанындағы көпсалалы инновациялық колледжі» (бұдан әрі – Ұйым) белгіленген ережелерді мүлтіксіз сақтауға және олардың алдын алуға бағытталған сыбайлас жемқорлық көріністері.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаты – сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсыныстар жүйесін құру. сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оның алдын алу, құқықтық сауаттылықты арттыру және нөлсібайлас жемқорлық көріністеріне шыдамдылық.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаттары:

қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлқын қалыптастыру;

сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың келеңсіз жағдайларының алдын алуқандай да бір салдар;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты қолдану және енгізу:

функцияларын орындау және жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін жүзеге асыру кезінде Ұйымның қызметінде қолданылатын;

Ұйымның барлық қызметкерлері орындауға міндетті;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты тиісінше орындамағаны үшін жеке жауапкершілікжауапкершілік Ұйым қызметкерлеріне жүктеледі.

Ұйым қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларының мінез-құлық ережелері 2-тарау

2. Жұмыстарлауазымды тұлғалар өз қызметінде мыналарға міндетті:

сыбайлас жемқорлықпен күресуге, сыбайлас жемқорлықты ашуға белсене қатысуәрекеттерге және заңдардың сақталуына дербес жауапты болады- Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңдары;

адал, әділ, қарапайым болу, жалпы қабылданған ережелерді сақтау жеке тұлғалармен, заңды тұлғалармен қарым-қатынас жасаудағы этикалық нормалар- skskih адамдар мен әріптестер, сыпайылық пен дұрыстық таныту;

құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдер қабылдаудың ашықтығын қамтамасыз ету жеке және заңды тұлғалардың жауаптары;

іс-әрекетімен, жүріс-тұрысымен жұртшылықтың сынына жол бермеусын үшін қудалауға жол бермеу, сындарлы сынды кемшіліктерді жою және қызметін жақсарту үшін пайдалануға;

қолдау көрсету және әріптестерінен жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарды сақтауды талап етедінох мәдениеті;

кіріс алуға байланысты кәсіпкерлік және өзге де қызметті жүзеге асыруда кез келген адамға көмек көрсету үшін заңға қайшы келетін және Ұйымның мүдделеріне қарсы бағытталған әрекеттерді жасамауға;

жүзеге асыруға кедергі келтіретін физикалық және заңды әрекеттерге (әрекетсіздікке) жол бермеуолардың құқықтары мен заңды мүдделерін жабайы тұлғалар;

басқа адамдарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермеуге;

өз функцияларын және қызметтік міндеттерін орындағаны үшін сыйақы қабылдамайдызаңды және жеке тұлғалардан ақша, қызметтер, сыйлықтар, тауарлар;

таратуға жатпайтын ресми және басқа ақпаратты пайдаланбаңызмүліктік және мүліктік емес игіліктерді алу немесе өндіру мақсатында жәнезаттар;

ұсынылатын жеке және заңды тұлғалардың мәліметтерінен бас тартпайды- үйір Қазақстан Республикасының Заңында көзделген «Ақпаратқа қол жеткізу туралы»;

шындыққа сәйкес келмейтін ақпаратты таратпау;

қызмет бабын асыра пайдалануға, негізсіз көріністерге жол бермеу жоғары бюрократия, сондай-ақ дәрекілік пен біржақтылық көріністері;

құзыретіне жататын мәселелермен жүгінген адамдардың ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге Ұйымның қызметі;

ұйымның қызметіне ықпал ету үшін қызметтік жағдайыңызды пайдаланбаңыз ұйымдарға, Ұйым қызметкерлеріне және басқа тұлғаларға жеке мәселелерді шешу кезінде және т.б.;

заңдылық қағидатын басшылыққа алуға, Қазақстан Республикасы Конституциясының, Қазақстан Республикасының заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын сақтауға.

3. Өзінің шеңберінде басқарушылық және басқа шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде өтініштер:

өздерінің лауазымдық өкілеттіктеріне сәйкес функцияларды орындау;

сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте, сыбайлас жемқорлық құқықтарын ашуда белсенділік таныту бұзушылықтар;

белгілі болған сыбайлас жемқорлық фактілері туралы басшылыққа дереу хабарла, сондай-ақ материалды жедел қарастыру үшін қандай да бір пайда алуға бейімділікбалық аулау немесе қызыл таспа;

әріптестеріне, басшыларға және басқа лауазымды тұлғаларға сыйлық бермеу және бермеумүліктік пайда, пайда немесе артықшылық алу үшін ресми емес қызметтерді орындауға;

туындағаны туралы тікелей немесе тікелей басшыға хабарлау мүдделер қақтығысы, қызметтік міндеттерді орындаудағы жеке мүддестей, сыбайлас жемқорлыққа итермелеу және сыйлықтар алу туралы;

жеке және заңды тұлғаларға артықшылық бермеу, тәуелсіз болуолардың қызметтік міндеттерін орындаудағы ықпалынан;

тікелей басшыға жазбаша хабарлау орындауға алынған тапсырыстың заңдылығына күмәнданатыны туралы клиентке;

орын алған немесе орын алған сыбайлас жемқорлық туралы басшылыққа дереу хабарлауға; бір әрекет;

бағынысты жұмысшылардың міндеттері мен өкілеттіктерінің көлемін нақты және нақты белгілеу;

мүдделер қақтығысын болдырмау, сәйкес оларды жою шараларын қабылдау Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтау;

егер тікелей басшының өзі мүдделер қақтығысына қатысты болса, жоғары тұрған басшылыққа жүгінуге;

жұмысшылар арасында жұмыс жүктемесінің біркелкі бөлінбеуіне жол бермеу бағыныңқы кәмі;

өз қызметінің нәтижелерін бағалауда әділдік пен объективтілік таныту; сондай-ақ көтермелеу мен жазалау шараларын қолдану;

қарамағындағылардың қызметіне ықпал ету үшін қызмет бабын пайдаланбау жұмыстан тыс сипаттағы мәселелерді шешу кезінде;

өз қызметінің нәтижелерін бағалауда әділдік пен объективтілік таныту; сондай-ақ көтермелеу мен жазалау шараларын қолдану;

4. Ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын дайындау кезінде Ұйымдар:

ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу сатысында қатаң ескеріледі-азаматтардың заңмен белгіленген құқықтары мен бостандықтарын қамтамасыз етуге;

әзірленген ішкі нормативтік құжаттардың жобалары қайшы келмеуі керек-нормативтік құқықтық актілерді оқу;

алдын алу мақсатында ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын дайындау кезінде Ұйымның және басқа заңды тұлғалардың заңды мүдделерін шешу;

ішкі нормативтік құжаттардың жобалары компұйымның тенденциялары; қатысты ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын әзірледі басқа құрылымдық бөлімшелердің жауаптары талқылау және келісу рәсімінен өтуге тиісті құрылымдық бөлімшелермен ынтымақтастық;

ішкі нормативтік құжаттарда сыбайлас жемқорлықты қамтитын нормаларды қолданбау ұлттық факторлар немесе олардың белгілері;

ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу кезінде жекелеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың мүдделері үшін нормаларды қабылдауға жол бермеу.

5. Тауарларды сатып алуға байланысты сатып алуларды жүзеге асыру кезінде,

жұмыстарға, қызметтерге, лауазымды адамдарға:

сатып алуға жұмсалған қаражатты оңтайлы және тиімді пайдалану; пок;

әлеуетті жеткізушілерге процеске қатысу үшін тең мүмкіндіктер беру Заңда көзделген жағдайларды қоспағанда, сатып алуды ақымақтық жүргізу;

сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз ету;

сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алу;

әлеуетті өнім беруші ретінде қатысуға жол бермеу және (немесе) тарту-менің қосалқы мердігерім (бірлесіп орындаушы) орындау бойынша орындалмаған міндеттемелері бартелндық құжаттар және борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген.

6. Қызмет саласында туындайтын басқа да қатынастар болған жағдайда Ұйымдар:

өтініштерді қабылдаудан негізсіз бас тартуға, оларды қараудағы қағазбастылыққа жол бермеу ғылыми-зерттеу институттары және жалған ақпарат беру фактілері;

жеке мүліктік және мүліктік емес игіліктер алу үшін өздерінің лауазымдық өкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерін пайдаланбау;

дәрекілік, адамдық қадір-қасиетті қорлау фактілеріне әдепсіз жол бермеу-сті, дұрыс емес мінез-құлық;

туыстық, жерлестік белгілері бойынша кадрларды іріктеу және орналастыру жағдайларына жол бермеу адалдық пен жеке адалдық, меритократия принциптерін сақтау;

орындау мүмкін емес немесе өз міндеттерінің шеңберінен шықпайтын бұйрықтарды бермеу қандай да бір міндеттер, сондай-ақ заңға қайшы келетін;

ақшалай немесе өзге де мүліктік сипаттағы құмар ойындарға қатыспау-
Ұйымның қызметкерлерімен немесе асырауындағы адамдармен;

Іскерлік этика кодексін сақтауға;

дереу Ұйым басшылығының және (немесе) құқық қорғау органдарының
назарына жеткізуге міндетті органдарға өздеріне белгілі болған сыбайлас
жемқорлық құқық бұзушылық істері туралы;

теріс қылық пен басқа да құқық бұзушылықтарды жасауға жол бермеу
үшін Республиканың заңы белгіленген Қазақстан жұртшылығы тәртіптік,
әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілікке тартылады және т.б.;

Ұйым қызметкерлерін қызметтік емес немесе жеке міндеттерді орындауға
тартуға жол бермеу;

азаматтар мен заңды тұлғалардың құқықтарын, бостандықтары мен заңды
мүдделерін сақтау мен қорғауды қамтамасыз ететін заңды тұлғалар, республика
заңнамасында белгіленген тәртіппен және мерзімде қаралуға жатады-
Қазақстанның тұлғалары, олардың өтініштері және олар бойынша қажетті
шаралар қабылдау;

өздерінің лауазымдық өкілеттіктері шегінде шығарылған Ұйым
басшыларының тапсырмаларын, лауазымды адамдарының бұйрықтары мен
нұсқауларын орындауға;

қызметкерлердің жеке өміріне, ар-намысы мен қадір-қасиетіне әсер ететін
ақпаратты жария етпеуге қов ұйымдастыру.

Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген шектеулерді
сақтауға.

Ұйым қызметкерлерінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты
сақтауын бақылау тиісті құрылымдық бөлімшелердің басшыларына және
Ұйымның комплаенс қызметкеріне беріледі.

